

59.

71. 239

ERDÉLYI

MAGYAR

HÍR-VIVŐ

Kolo'svár Karátson Havának 20 -dikán

1796.

Erdélyi Országgyűlésről.

Az Országgyűlés ezen folyó Hólnapnak 12-dikén el-nem kezdődhetvén azért, hogy a' hivatalosok erre a' napra még mind meg-nem jelentek vólt, egész 17 -dikig mind csak különös Gyűlések tartattak úgy mint 13-dik a' Fő Ispányok, Fő Királybírák együtt, 14-dik mindenik Fő-Ispány és Fő Királybíró a' maga Vár-

Vármegye és Székely Szék Királyi levelelfeivel, és választattaival; Ezen Gyűlésekben a' vólt a' Tanátskozásnak tárgya, hogy lehessen az Ország Gyűlését törvényesen kezdeni, ebben a' mostani állapotban, mikor nintsenek törvényes az az Ország Gyűlésén választott Ország Igazgatója, Rendek Elölülője, és Itélő-Mesterek, a' kik nélkül mivel törvényes Ország Gyűlését Erdélyben tartani nem lehet, ha ezek nem a' törvény szerént tétettek, az ezeknek eszközlése által tartandó Ország Gyűlése - is törvénytelen lenne? A' meg - irt két Gyűlést követték a' Magyaroknak, Székelyeknek, és Szászoknak külön külön tartatott Nemzeti Gyűlések, a' hol is a' Vármegyék, Székely Székek, és Szász-városoknak, 's egyszer'smind Szász Székeknek Követei, a' két család ugyan a' magok Királyi Levelelfeikkal együtt az öregebb Fő-Ispálynak és Fő Tisztnek vagy - is Fő - Királybirónak az utólsók pedig a' Szászok Ispányának (Comes Nationis Saxonice) igazgatása alatt elsőbbször ugyan az Országot közönségesen, azután különösen minden Nemzet az ötöt illető dolgokról tanátskozott. Ezen kívül ezekben Nemzeti Gyűlésekben tétetett bizonyos végezés azon sarkallos felyebb említett hivatal - ivifelökre nézve - is, a' kik nélkül törvényesen az Ország Gyűlése el - nem kezdődhetik. Mind ezek után tetszett a' három Nemzetnek egy közönséges Gyűlést tartani az Ország házában ezen folyó hólnapnak 17 - dikén, a' hol - is az iránt vólt a' Tanátskozás, hogy lehessen az Ország Gyűléséhez

tör-

törvényesen hozzá kezdeni, a' melly mivel meg-
nem eshetnék törvényes Ország Igazgató, Ren-
dek Elöl-ülője, és Itélő - Mesterek nélkül;
az egész meg-határozásnak tárgya az vólt,
hogy valyon a' Királyi Felségtől ezen hivata-
lokra az Ország előre való választása nélkül ki
nevezett Személyeket meg-kellé hagyni azok-
ban, vagy pedig választásra kell menni? A'
Magyar Nemzet Fő - Ispányai és Követei né-
melly Királyi Levelesekkel tsak nem minnyájan,
a' Székely Nemzetnek minden Fő Tisztei, és
Követei, a' Nemzet Gyűlésében jelen vólt Ki-
rályi Levelesekkel együtt, az egész Szász Nem-
zet, a' Királyi városok, és szabad helyek meg-
egyeztek abban, hogy a' Királyi Felségtől hely-
ben hagyattatott mostani Ország Igazgatója Gr.
BÁNFFI GYÖRGY ö Excellentiája, ugyan at-
tól ki-nevezett, mostani Statum Præses Grof
Kemény Farkas Ur ö Excellentiája, mostani
három Itélő - Mester, ugy mint Csernátoni Fe-
rentz, Cserei János, és Türi László Urak kö-
zönségesen kiáltassanak - fel mind ki ki a' maga
mostani hivatalában az Ország részéről - is meg-
marasztatott Tisztviselő, és ezen ki kiáltásával való
meg-marasztás a' Felséges Udvarnak helyben
hagyás végett olly ki-kötéssel küldessék fel,
hogy abból jövendőre semmi következés ne lé-
gyen és ezentul az Orszagnak meg előző vá-
lasztása nélkül ezen hivatalokra az Udvar fen-
kit ki ne nevezzen, 'a mi pedig az egész
Méltságos Fő Igazgató Tanátsot illeti 'a mel-
lyet hasanlóképpen az Ország választ erre nézve
min-

minnyájon egy akarrattal meg egyeztek abban hogy ez ugyan mostanában az, az Ország igazgatás nélkül nem maradhatván meg hagyatik, de még ezen az Ország Gyűlésen törvényesen fog az Ország magának tanátosfokat választani.

(a' többi következik)

Bétsből Karátson - havának 7diken 1790.

A' mi Fels. édes Anyánk és Királynénk ma-is nyavallyáinak terhe alatt vagyon — A' mi Koronánk örököse Ferentz fő Hertzeg igen terhesen vagyon, és közönséges hir felöle, hogy meg-himlözöt volna. — Mindenektől ugy értjük, hogy F. Királyunk Gallitziába szándékoznék minden órán, nem tsak olly véggeleteskáját-is meg tekintse, hanem olly örvedetes reménységgel, hogy az itt lévő szélektől nem meszse fekvő egy bizonyos Muszka városban a' F. Orosz Tsálszarnéval Kathariná valis szembe léfzen, ki; a' mint haljuk, F. Királyunknak eleibe fog jöni. Igaz légyen-é, vagy nem ezen közönséges hir — minden órán megtudjuk. — Nékünk ugyan minden Hazánkban benn lévő Sergeink békelséges lábön állanak, Belgrádban igen kevés őrizetünk vagyan's a t. egy szöval a' békelség hajnal tsillaga láttatik fényleni — de tsak alig hiszszük, hogy az Orosz Udvar, ki a' Portának Birodolmait maig-is szüntelen foglalja maga kárával meg-

bé-

békéljék; sőt Potemkin úgy szándékozik, hogy a' mit mi visszta találnánk-is adai a' Töröknek, ő azonnal erőszakosan vegye-el tőllek. Oláh országból, egy Urtitsényi nevű Városotkából ezt írják nekünk Nov. 18dikán: „Hogy a' Muszka Kélit, vagy Kélita városát meg vette bizonyos — most Ismael és Bráhila féle készül: sőt némellyek azt beszélk, hogy Brahijlát a' Törökök minden tsata nélkül adták volna által. — Hertzeg Potemkin már nem meszfe — csak 8 órányira vagyan Konstantinopolytól. — A' nagy Vezér Siliistriánál fulel, kire a' maga Tsáfzárja ki-mondhatlanul nehezettel azért, hogy Maurojénit minden ok nélkül meg fejtette, mellyért csak alig ha a' Nagy Vezér meg-nem büntették. Köszöni Maurojéni az Elyféumból a' Satisfactiot — de a' fejit többé néki egy Satisfactio sem ragaszthatja vissza. — Ugy értjük, hogy a' Belgiumbéliék-is kezdenek tsendesebb hangon beszélni — és tegnap előtt-is egy Testörző Hadnagy és Kabinet Kurir Szabó Ur Hágába küldték, a' Belga békeességet eszközölő gyűléshez. Vandernot, van Ajpen 's más pártütő fejei Belgiumnak Londonbon keresetik a' szállást — melyre nézve innen-is csak alig, ha minden oran örvendetes hireket nem fogunk hallani — Már ki-is vagyon rendelve fő Hertzeg Károly János Lajos, ki most 19. esztendő, hogy Belgiumba mennyeu Hellytartónak. — De a' mint értjük a' Belgák úgy akarják el-venni ezen Hertzeget, hogy Belgium

az Auszriai Udvartól ne fűgjen, hanem ezen Hertzeg legyen a Fő köztők, és ők magokra legyenek — egy néhány nap talám tsak a köze, hogy mindent világofabban meg-fogunk tudni. — A Gyözedelmi kapuknak Bétsben tsak helyek maradott, és az ólta igen mély tsendeség és halgatás uralkodik itten. — A Vallás dolgában fel-jött két rendbéli Protestáns — az az Katholikus Protestáns — és Protestáns-Protestáns Deputátiok viszfa tértének Bétsből — és ugy beszéllik itten, hogy a Király a maga hit-tel meg-petsétlett Királyi szavát nem igen akar-ná viszfá vonni — azonnán meg-láttuk ezután,

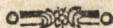
A' N. M. Testörzö Seregnék eddig vólt Oberstere Fin t a Ur, a' mint már jelentettük, Generál és fizetéssel önként nyugodalmat nyert magának, és helyébe Gárda Obersterré tétetett a' Tsászfár Toskána Dragonos Seregnél eddig vólt Oberstlájdinánt M. Bartsai Ábrahám Ur, egy olyan ki-nyílt szívű, szemű, és eszű Hazafi, kiről az idegenek szájából hallattam az ittéletet — hogy egy F. Udvari Követtséget mindenkor el-víselhetne. — Ugy van a' hire; hogy ő Felsőge egy Kegyelmes rendelése által a' Stokfi st és a' Sós-ha lat külső Országokról megint bé-hozni meg-engedte vólna. Az elsőből itt-is elég taláttatik. — 12-dik Dec. lé-fzen a' Szent István Rendének innepe — és már az ezen Rendnek tzimerét nyető Méltófá-gok ki vagynak jeggezve; de minnyájon nem tudatnak. A' Nagy Keresztes Kapók közzül

az első a' mi Palatinusunk — a' Pafzoni Herzeg, H. Auersperg, G. Zitzy i r. — A' kisebb Keresztesek közül az első, Tanácsos Páfztori Ur, Pan. Póltza és Gráiner — de itt majtt világosabban fog látni fzemünk ha az innep el-telik.

Ezen Folyó hónapnak első napjain Országgyűlések tartatának a' Primas épiteleteiben, és az Ante Coronatió nális a' ták fel-olvasztatának és meg-rostáltatának, de még femmi meg-határozott dologgal nem szolgálhatunk innen — várjuk azért végire a' dolgot.

B u k u r e s t.

Nevettséges dolog történt Sept. elejen Oláh országba. A' Kajmakámnak, ki a' Vajda után leg első, kívül Bukurest városán nem meszfe. egy gyümöltsel bővön rakott kertye lévén, hir futamodik egyszer a' Taborban kogy H. Koburg parantsolattából két Magazinumok fognának ezen kertben készíttetni, melly szerént a' kertnek ki kell tisztíttatni, és engedelem vagyon a' gyümöltsöt kinek-kinek kedve szerént le-fzedni. Nem kellett több a' Katonáknak, 'sakra tarifznyára kerekedik 'a legényiség, mindeneknek fzemek láttára takarított ki-felé a' kertből a' fok drága szálló 's minden egyéb gyümölts. — Meg halván a' Kajmakán a' dolgott, izen Koburnak, hogy tiltsa ki katonáit a' kertből: de késő volt már

a' tilalom: mert 1 óra alatt egészfzen ki üref-
sítettett a' kert, és a' képzelt Magazinumok-
nak készítésére alkalmatofsá tétetett. Más nap
maga-is ki menván a' Kajmakán, és meg-néz-
vén az üres kertet, meg-köszönte 'a katonák
fárodtságát 's ajánlotta nékiek, hogy mászfzor
másnak tegyék azt a' fárodtságot, néki pedig
többször loha fe.

Fel - taláztatnak Kolosváron
HOCHMEISTER MÁRTON
Ts. K. priv. Typographufnál, a' Convictus-
ban lévő Könyves Bóltjában ezen Könyvk.

A N G L U S

és

M A G Y A R

I G A Z G A T Á S N A K

É G Y B E N - V E T É S E .

Kötve 14 xr.

Ne bánts d a' Magyar t, Irta Gr. Zrinyi Miklós
8. Kötve - - - 30 xr.

A' Török Birodalomról való leg-újabb Tudófi-
tások 8. Szeben - - - 20 xr

Cserei (Jó sef de Nagy - Ajta) a' folyó és vers
béli Magyar Beszédeknek válogatott példái,
a' Tanuló Ifjuságnak haszuára öszve sze-
dett 8 Szebenbe - - - 20 xr